

10.7.2018

ONTWERPADVIES

van de Commissie industrie, onderzoek en energie

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake het voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten
op het milieu
(COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))

Rapporteur voor advies: Barbara Kappel

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Het voorkomen en verminderen van kunststofzwerfvuil op zee bestaande uit kunststofproducten voor eenmalig gebruik (SUP) en vistuig dat kunststoffen bevat, vormt een aanvulling op specifieke maatregelen die al voorzien zijn in het kader van de EU-kunststoffenstrategie. Na het aanpakken van plastic tassen in 2015 is vastgesteld dat 10 SUP-producten en vistuig (de zogenaamde microplastics) 70 % van het zwerfvuil op zee uitmaken. Het is belangrijk dat de EU passende maatregelen treft om de milieu-aspecten van zwerfvuil op zee aan te pakken door de hoeveelheid plastics in de oceanen en op stranden te reduceren, en dat - tegelijkertijd - een grotere nadruk komt te liggen op de bredere context van de overstap van plastics naar een circulaire economie.

Zwerfvuil op zee is een mondiaal probleem, dat de grenzen van de EU ver overschrijdt, en waarvoor alleen mondiale overeenstemming zal volstaan om deze uitdaging voor onze planeet aan te pakken. Uit studies blijkt dat 80 % van het zwerfvuil op zee afkomstig is uit 20 landen, en dat geen van die landen EU-lidstaat is. Rapporteur dringt dan ook aan op een mondiale benadering voor het aanpakken van de verontreiniging met plastics, en hamert op het belang van maatregelen op het niveau van de G7 en de G20, alsook op de verwezenlijking van de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN. Daarnaast zouden multinationale leningverstrekkers en internationale financiers hun inzet moeten richten op maatregelen voor het verminderen van zwerfvuil op zee middels afvalbeheerprogramma's in het kader van de circulaire economie.

Verder is consumentenbewustzijn een cruciaal element voor het succesvol terugdringen van SUP-producten. Rapporteur is ervan overtuigd dat op het brede publiek gerichte bewustmakingscampagnes en voorlichting kunnen bijdragen tot duurzame resultaten wat betreft aan de lidstaten en de industrie opgelegde maatregelen.

Uit een analyse van de Commissie blijkt dat de door haar voorgestelde opties, uiteenlopend van een verbod op bepaalde SUP-plastics en reductiedoelstellingen, uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (EPR), maatregelen op het gebied van het productontwerp, en stimulansen voor het terugbrengen van vistuig voor vissers, een besparing van 2,6 miljoen ton CO₂-equivalent zou kunnen opleveren en milieuschade ten belope van EUR 11 miljard zou kunnen helpen vermijden. De nalevingskosten voor het bedrijfsleven bedragen EUR 2 miljard en de kosten voor afvalbeheer EUR 510 miljoen. De consumenten zouden ongeveer EUR 6,5 miljard besparen, terwijl een depositofonds of een equivalent systeem de consumenten nog eens EUR 1,4 miljard zou kosten. De Commissie raamt dat de bijkomende kosten voor de visserij-industrie in het beste scenario 0,16 % van de inkomsten zullen bedragen. De Commissie levert evenwel geen gegevens betreffende de implementatiekosten van volledig aan de eindverbruiker doorberekende EPR.

Rapporteur hecht eraan te benadrukken dat de keuze van het 'verbieden' van bepaalde producten in principe een laatste redmiddel moet zijn. Het verdient de voorkeur uit te komen op een benadering op basis van hogere normen, waarmee bepaalde verontreinigende producten uit de markt worden gedrukt en tegelijkertijd O&O naar en innovatie met betrekking tot op kostenefficiëntere wijze te recycleren, biologisch afbreekbare of niet-verontreinigende producten worden bevorderd. Deze nieuwe normen moeten binnen een redelijke termijn worden geïmplementeerd om ervoor te zorgen dat kmo's hun bedrijfsmodel kunnen aanpassen (in de wetenschap dat de overgrote meerderheid van de 50 000

plasticconverterende bedrijven in de EU kmo's zijn).

De aanpak van zwerfvuil op zee kan economische kansen creëren. Bedrijven kunnen hun concurrentievermogen vergroten met innovatie en O&O door een bijdrage te leveren aan een hulpbronnefficiënte, koolstofvrije economie. Investerings in de preventie van zwerfvuil op zee, en in duurzame alternatieve materialen, producten en bedrijfsmodellen kunnen helpen bij het creëren van nieuwe banen, en een positieve uitwerking hebben op technische en wetenschappelijke vaardigheden. Hoewel het initiatief voor het reduceren van SUP-plastics wordt toegejuicht, is een evenwichtige benadering nodig die evenredigheid waarborgt.

AMENDEMENTEN

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) Voor andere kunststofproducten voor eenmalig gebruik zijn wel geschikte, duurzamere en betaalbare alternatieven algemeen beschikbaar. Om de nadelige gevolgen van dergelijke producten op het milieu te beperken, zouden de lidstaten verplicht moeten worden het binnen de Europese Unie in de handel brengen ervan te verbieden. Op die manier zouden het gebruik van die algemeen beschikbare en duurzamere alternatieven, en innovatieve oplossingen voor duurzamere bedrijfsmodellen, alternatieven voor hergebruik en vervanging van materialen bevorderd worden.

Amendement

(12) Voor andere kunststofproducten voor eenmalig gebruik zijn wel geschikte, duurzamere en betaalbare alternatieven algemeen beschikbaar. Om de nadelige gevolgen van dergelijke producten op het milieu te beperken, zouden de lidstaten verplicht moeten worden het binnen de Europese Unie in de handel brengen ervan te verbieden **of de minimumduurzaamheidscriteria daarvoor vast te stellen**. Op die manier zouden het gebruik van die algemeen beschikbare en duurzamere alternatieven, en innovatieve oplossingen voor duurzamere bedrijfsmodellen, alternatieven voor hergebruik en vervanging van materialen bevorderd worden.

Or. en

Motivering

De keuze van het 'verbieden' van bepaalde producten moet in principe een laatste redmiddel zijn. Het verdient veeleer de voorkeur uit te komen op een benadering op basis van hogere normen, waarmee bepaalde verontreinigende producten uit de markt worden gedrukt en tegelijkertijd O&O naar en innovatie met betrekking tot op kostenefficiëntere wijze te

recycleren, biologisch afbreekbare of niet-verontreinigende producten worden bevorderd.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Sommige kunststofproducten voor eenmalig gebruik komen in het milieu terecht door een ongepaste verwijdering via rioleringen of een andere ongepaste lozing in het milieu. Daarom moeten kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vaak via rioleringen of op andere ongepaste manieren worden afgevoerd, onderworpen worden aan markeringsvoorschriften. De markering moet de consumenten informeren over passende manieren afval te verwijderen en/of over verwijderingsmogelijkheden die vermeden moeten worden en/of over de negatieve gevolgen van zwerfvuil op het milieu als gevolg van verkeerde verwijdering. ***De Commissie moet gemachtigd worden een geharmoniseerd formaat voor de markering vast te stellen en dient deze voor te leggen aan representatieve groepen consumenten, om te verifiëren of de voorgestelde markering duidelijk genoeg is en het juiste effect heeft.***

Amendement

(14) Sommige kunststofproducten voor eenmalig gebruik komen in het milieu terecht door een ongepaste verwijdering via rioleringen of een andere ongepaste lozing in het milieu. Daarom moeten kunststofproducten voor eenmalig gebruik die vaak via rioleringen of op andere ongepaste manieren worden afgevoerd, onderworpen worden aan markeringsvoorschriften. De markering moet de consumenten informeren over passende manieren afval te verwijderen en/of over verwijderingsmogelijkheden die vermeden moeten worden en/of over de negatieve gevolgen van zwerfvuil op het milieu als gevolg van verkeerde verwijdering.

Or. en

Motivering

Er is geen 'unisex'-benadering voor het informeren van de Europese consumenten. Aangezien het aan de lidstaten in het bewustzijn te vergroten, moeten zij beslissen wat daarvoor het beste format is.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) Voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarvoor geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar zijn, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, ook regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren, ter dekking van de kosten van het afvalbeheer, het opruimen van het zwerfvuil en de bewustmakingsmaatregelen ter preventie en vermindering van dergelijk zwerfvuil.

Amendement

(15) Voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik waarvoor geen geschikte en duurzamere alternatieven algemeen beschikbaar zijn, moeten de lidstaten, volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt, ook regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid invoeren, ter dekking van de kosten van het afvalbeheer, het opruimen van het zwerfvuil en de bewustmakingsmaatregelen ter preventie en vermindering van dergelijk zwerfvuil, ***en waarborgen dat die bijkomende kosten niet volledig aan de consument worden doorberekend.***

Or. en

Motivering

Hoewel het initiatief voor het zoveel mogelijk beperken van SUP-plastics wordt toegejuicht, moet tot een juist evenwicht tussen maatregelen worden gekomen, teneinde te voorkomen dat aan burgers en de visserij-industrie onevenredige straffen worden opgelegd.

Amendement 4

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 15 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 bis) Op het niveau van de Unie bestaat er momenteel geen geaccepteerde wetenschappelijke norm inzake mariene biologische afbreekbaarheid, hetgeen laat zien hoe urgent het is dat de Commissie het Europees Comité voor Normalisatie verzoekt hiervoor een aparte norm te ontwikkelen.

Or. en

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Om ongepaste vormen van verwijdering, die leiden tot kunststofbevattend zwerfvuil op zee, te voorkomen, moeten de consumenten correct worden geïnformeerd over de beste beschikbare manieren om afval te verwijderen en/of over verwijderingsmethoden die vermeden moeten worden, over de beste afvalverwijderingspraktijken en de milieueffecten van slechte verwijderingspraktijken, en over het kunststofgehalte van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig. Daarom zouden de lidstaten verplicht moeten worden de nodige bewustmakingsmaatregelen te nemen om te verzekeren dat dit soort informatie aan de consumenten wordt gegeven. ***De informatie mag geen promotionele inhoud bevatten die aanspoort tot gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik.*** De lidstaten moeten in de gelegenheid gesteld worden maatregelen te kiezen die het best passen bij de aard van het product of het gebruik ervan. Producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig dat kunststoffen bevat, zouden de kosten voor de bewustmakingsmaatregelen via hun verplichte uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten dekken.

Amendement

(18) Om ongepaste vormen van verwijdering, die leiden tot kunststofbevattend zwerfvuil op zee, te voorkomen, moeten de consumenten correct worden geïnformeerd over de beste beschikbare manieren om afval te verwijderen en/of over verwijderingsmethoden die vermeden moeten worden, over de beste afvalverwijderingspraktijken en de milieueffecten van slechte verwijderingspraktijken, en over het kunststofgehalte van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig. Daarom zouden de lidstaten verplicht moeten worden de nodige bewustmakingsmaatregelen te nemen om te verzekeren dat dit soort informatie aan de consumenten wordt gegeven. De lidstaten moeten in de gelegenheid gesteld worden maatregelen te kiezen die het best passen bij de aard van het product of het gebruik ervan. Producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik en vistuig dat kunststoffen bevat, zouden de kosten voor de bewustmakingsmaatregelen via hun verplichte uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten dekken.

Or. en

Motivering

Té interventionistisch. Het spreekt voor zich dat lidstaten die er sterker op wijzen dat deze consumptie moet worden verminderd er niet in dezelfde boodschap voor pleiten meer van deze producten te gebruiken.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 1 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**c) de aanwezigheid van kunststoffen
in het product.** **Schrappen**

Or. en

Motivering

De aanwezigheid van kunststoffen als zodanig geeft geen relevante informatie. Kunststoffen als zodanig hoeven niet te worden verboden of afgeraden.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

**2. De Commissie stelt tegen ... [12
maanden vóór de einddatum voor
omzetting van deze richtlijn] een
uitvoeringshandeling vast met daarin de
specificaties voor de markering van lid 1.
Die uitvoeringshandeling wordt
vastgesteld volgens de in artikel 16, lid 2,
bedoelde onderzoeksprocedure.** **Schrappen**

Or. en

Motivering

Er is geen 'unisex'-benadering voor het informeren van de Europese consumenten. Aangezien het aan de lidstaten in het bewustzijn te vergroten, moeten zij beslissen wat daarvoor het beste format is.

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn Artikel 10 – alinea 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de beschikbare systemen voor hergebruik van de vermelde producten en van vistuig dat kunststoffen bevat, de mogelijkheden voor afvalbeheer daarvan, en de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met artikel 13 van Richtlijn 2008/98/EG;

Amendement

a) de beschikbare systemen voor hergebruik, ***in voorkomend geval en ervoor zorgend dat geen enkel merk gratis wordt aangeprezen***, van de vermelde producten en van vistuig dat kunststoffen bevat, de mogelijkheden voor afvalbeheer daarvan, en de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met artikel 13 van Richtlijn 2008/98/EG;

Or. en

Motivering

Niet alle artikelen betreffende de bijlage hebben een bruikbaar hergebruikstelsel en het dient ook niet te resulteren in gratis reclame voor andere producten.